

A szociális munka formái

Szociális esetmunka
(egyénekkal, családokkal)

-
- A leggyakrabban használt, legelterjedtebb módszer
  - Főleg ott, ahol a szociális munka rövid múlttal rendelkezik
  - 1601 előtt is létezett: az egyház keretében (zárt és nyitott szegénygondozás)
    - Nyitott: pld. apácák betegeket, időseket gondoztak
    - Zárt: árvaházak és ispotályok

-
- Később „baráti látogatások” a XIX. századtól Angliában és Németországban
  - USA: Mary Richmond: a baráti látogatások átalakítása fizetett munkává.
    - A SEGÉLYEZÉS HELYETT A TANÁCSADÁS ÉS AZ ALKAMASSÁ TÉTEL
    - FŐÁLLÁSÚ, FIZETETT ALKALMAZOTTAK
    - COLUMBIA EGYETEM (XX SZ. ELEJÉN)
    - Mary Richmond: 1917: Szociális diagnózis c. könyve: a problémát alaposan fel kell tárni és megérteni-az a szociális esetmunka alapja (pszichológiai nézetek)

Problémamegoldás a szociális munkában

- Helen Harris Perlman: „Szociális esetmunka: a problémamegoldó folyamat” (1957)
- A problémamegoldást alapos feltárás és tervszerű beavatkozás előzi meg.

A problémamegoldó modell

- Probléma esetén használható, de nem krízishelyzetben, vagy sürgősségi esetben!
- Szakaszai:
  - A kontaktus felvétele
  - Szerződéskötési szakasz
  - A terv végrehajtásának szakasza
  - A kapcsolat lezárása és értékelése

I. A kapcsolat felvétele

- Nem mindegy, hogy önkéntesen vagy küldik
- 1. a probléma meghatározása, bizalmi kapcsolat kialakítása
- 2. Az előzeletes cél meghatározása (rövid és hosszútávú)
- 3. Előzetes megegyezés
- 4. Adatgyűjtés

II. A szerződéskötés

- Önkéntes esetben szóban
- Kötelező esetben írásban
- 1. fázis: az értékelés
  - A probléma jellege, oko-okozat, érintettek köre
  - Erőforrások feltárása (anyagi és nem anyagi, formális és informális támogatások)
  - 2. fázis: cselekvési terv készítése:
    - Közösen
    - Igazodik a kliens igényeihez, lehetőségihez, képességeihez
    - Erőforrásokra épül
    - Akadályokkal számol
    - Rugalmas
  - 3. fázis: prognosztizálás (végrehajtható-e)

III. A terv végrehajtása

IV. A kapcsolat lezárása, értékelés

□ Lezárás:

- Teljes megoldás
  - Részletegs megoldás
  - Megoldás nélkül
- Fél, max 1 év. Maximum 2 év!
  - Jóléti függőség!!
  - Közös értékelés
  - Önértékelés

Krízisintervenció az esetmunka során

- Krízis kialakul, ha a korábban bevált probléma-
megoldási módok nem működnek
  - Túl nagy
  - Nem találtak még vele előtte
  - Akkor jön, amikor egyébként a család sebezhető
  - Be kell avatkozni, mert tragédia lehet, vagy torz
egyensúlyi állapot alakul ki.
- Néhány ülés, maximum néhány hét, hetente
többször majd egyszer.
- Szakaszai ugyanazok, mint a probléma
megoldásnak

Konfliktuskezelés a szociális munkában

A mediáció

- A konfliktus fogalma (versengés célokért vagy javakért)
- Szakaszai:
  - Konfliktus jelek
  - Vita
  - Polarizáció
  - Szegregáció
  - Destrukció
  - Kimerülés

□ Mediáció

■ Az ülés szakaszai

1. Bevezés, a szabályok ismertetése
2. Monológ
3. Eszmecsere vagy vita
4. A megállapodás kidolgozása
5. A megállapodás megírása
6. Lezárás

Szociális munka csoportokkal és közösségekkel

- A közösségi szociális munka szerepe mai napig tisztázatlan
- Olyan munkaforma, mely a közösség mint egész társas kapcsolatainak és együttes cselekvésének minőségét tekinti kiindulópontjának.
- Pld. önsegítő csoportok szervezése segítése vagy fogyatékkal élők otthona és a környezet közti kapcsolat segítése

---

□ A közösségszervező szerepei

■ A képessé tevő ember

- Önmaguk segítése érdekében segítsen szerveződni
- Ösztönöz, tervezést segít

■ Az alkusz

- A segítségre szoruló csoportokat és egyéneket kapcsolja össze a közösségi szolgáltatásokkal
- Tárgyal a szociális intézményekkel
- Vagy hiányzótr javasol az önkormányzatnak

■ A szakértő

■ A szociális tervező

- Eleméz, gyűjt, programot ír, tárgyal, megvalósít

-
- Érdekképviselő
  - Aktivista
    - Igazságtalanságok ellen